

ihale davasında eksik ve ayıplı imalât ile kullanılan boruların yeniden standartlara uygunu ile değiştirilmesi için mahkemece yapılacak tespit sonucu belirlenecek alacağın tahsili istemi hk

15. Hukuk Dairesi

2012/3696 E. , 2013/3777 K.

“İçtihat Metni”

Mahkemesi :Asliye Hukuk Hakimliği

Yukarıda tarih ve numarası yazılı hükmün temyizen tetkiki taraf vekillerince istenmiş ve temyiz dilekçelerinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla dosyadaki kağıtlar okundu gereği konuşulup düşünüldü:

– K A R A R –

Dava, 818 Sayılı Borçlar Yasası’nın 355 ve devamı maddelerinde düzenlenen eser sözleşmesinden kaynaklanan kesin kabulün yapılması gereken tarihte yapılmaması nedeniyle geçen sürede oluşan teminat mektubu komisyon bedeli ile iş sahibinde kalan araç, casper marka bilgisayar, demirdöküm marka klima, 1500 m2 10 cm’lik kilit parke taşı, 9 adet 315 mm kayarmarşon ve bol miktarda karayolu ve bahçe bordürünün iadesi, birleşen karşı

dava eksik ve ayıplı imalât ile kullanılan boruların yeniden standartlara uygunu ile değiştirilmesi için mahkemece yapılacak tespit sonucu belirlenecek alacağın tahsili istemine ilişkindir.

Yerel mahkemede görülen davanın yapılan açık yargılaması sonucunda asıl davanın reddine, birleştirilen davanın kabulü ile 38.642,13 TL tazminatın 31.03.2010 dava tarihinden, 844.796,87 TL tazminatın 29.12.2010 ıslah tarihinden itibaren ticari faiziyle birlikte davalıdan alınarak davacıya ödenmesine karar verilmiş, hüküm taraf vekillerince temyiz edilmiştir.

1-Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle yasaya uygun gerektirici nedenlere ve özellikle delillerin takdirinde bir isabetsizlik bulunmamasına göre asıl davada davacı, birleşen davada davalı yüklenici ... İnşaat Taah. Müh. Nak. Tic. Ltd.Şti'nin sair, asıl davada davalı birleşen dosyada davacı ...'nın tüm temyiz itirazları yerinde görülmemiş, reddi gerekmiştir.

2-Asıl davada davacı birleştirilen davada davalı, yüklenici ... İnş. Taah. Mühendislik ve Nakliyat Tic. Ltd.Şti'nin diğer temyiz itirazlarının incelenmesine gelince; asıl davada davacı birleştirilen dava dosyasında davalı yüklenici ... İnş. Taah. Müh. ve Nak. Ltd.Şti. asıl davada davalı birleştirilen dava dosyasında davacı ... Organize Sanayi Bölgesi Müteşebbis Heyet Başkanlığı'na ait ... Organize Sanayi Bölgesi ...nşaatı'nın yapım işini üstlenmiş yanlar arasında 19.07.2004 tarihli sözleşme düzenlenmiş,

sözleşme uyarınca iş bedeli 2.319.304.153.000 TL, kesin teminat miktarı 278.400.000.000 TL, işe başlama ve bitirme tarihi sözleşmenin taraflarca imzalanıp noter tarafından onaylanarak tescil edildiği günden itibaren 5 gün içinde Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümlerine göre yer teslimi yapılarak işe başlanacağı yüklenicinin taahhüdün tümünü işyeri teslim tarihinden itibaren 400 takvim günü içinde tamamlayarak geçici kabule hazır hale getireceği kararlaştırılmıştır. Sözleşmenin 9.1. maddesinde **ihale** dökümanı sözleşmenin eki ve parçası olup idareyi ve yükleniciyi bağlayacağı, ancak sözleşme hükümleri

ile **ihale** dökümanını oluşturan belgelerdeki hükümler arasında çelişki ya da farklılık olması halinde **ihale** dökümanında yer alan hükümlerin esas alınacağı, 9.2. maddesinde **ihale** dökümanını oluşturan belgeler arasında öncelik sıralamasının özel idari ve teknik şartname, idari şartname, sözleşme tasarısı, birim fiyat tarifeleri, mahal listeleri, genel teknik şartname yapım işleri genel şartnamesi, projeler ve diğer ekler sözleşmenin ekleri olarak kabul edilmiştir.

Yüklenici işe başlamış edimini önemli oranda ifa etmiştir. Asıl davada uyuşmazlık teminat mektubu komisyon bedeli, araç, bilgisayar, klima, parke taşı, kayarmarşon, karayolu ve bahçe bordürünün iadesi, birleşen davada ise eksik ve ayıplı imalât bedeli ile kullanılan boruların yeniden standartlara uygunu ile değiştirilmesi için tespit edilecek alacak istemi noktasında toplanmaktadır.

Yerel mahkemede yapılan yargılama sürecinde sözleşme, eki projeler, idari ve teknik şartname, birim fiyat tarifeleri, mahal listeleri, genel teknik şartname, yapım işleri genel şartnamesi ve diğer ekler, **ihale** evrakı, geçici ve kesin kabul tutanakları getirilmiş tarafların göstermiş oldukları kanıtlar da toplandıktan sonra, yerinde tatbiki keşif yapılarak gerekli uygulama teknik bilirkişilerce sağlanmıştır. Elektrik Mühendisitarafından düzenlenen raporda ayıplı işler bedeli 7.894,00 TL, Makina Mühendisi Teknik Bilirkişi ...tarafından düzenlenen raporda saha içinde patlayan boruların tamir bedeli 11.029,86 TL, İnşaat Mühendisi Teknik Bilirkişi ... tarafından düzenlenen raporda yolların bozuk olması nedeniyle yapılacak dolgu ve parke taşı döşemesi ile ilgili masraflar tutarı 8.973,06 TL, Makina Mühendisi...tarafından düzenlenen raporda; ...test laboratuvarlarında yapılan testler sonucu altyapıda kullanılan boruların hatalı olduğu ve standartlara uygun olmadığına ilişkin 24.03.2010 tarihinde alınan rapora dayanarak bu boruların değiştirilmesi için gereken bedellerin tespiti amacıyla 838.749,57 TL, İnşaat Mühendisi Teknik Bilirkişi ...tarafından düzenlenen raporda boruların yeniden döşenmesi halinde kullanılacak yastıklama kumunun ve bu

nedenle yapılacak diğ er işlerin bedeli 16.704,83 TL olarak hesaplanmış sonuçta toplam bedel 883.441,32 TL olmuştur. Yerel mahkemece alınan bu bilirkişi raporları da gözetilerek asıl davanın reddine birleşen davanın kabulüne karar verilmiştir. Elektrik mühendisi teknik bilirkişi tarafından düzenlenen raporda sözü edilen ayıplı işler bedeli, Makina Mühendisi ... tarafından düzenlenen raporda saha içindeki boruların tamiri ile ilgili masraflar, İ aat Mühendisi Teknik Bilirkişi tarafından düzenlenen raporda bozuk yolların yapımı ile ilgili hesaplanan masraflar, İ aat Mühendisi... tarafından düzenlenen raporda boruların yeniden döşenmesi halinde kullanılacak yastıklama kumunun ve bu nedenle yapılacak diğ er işlerin bedeli, hesap şekli açısından usul, yasaya ve yönteme uygun olup, Yargıtay denetimine elverişlidir. Bu bakımdan anılan kalemler yönünden bozma nedenine rastlanmamıştır. Ancak Makina Mühendisi Teknik Bilirkişi ... tarafından düzenlenen 30.04.2010 ve 15.10.2010 tarihli raporlarda test laboratuvarlarında yapılan testler sonucu altyapıda kullanılan boruların hatalı olduğu, standartlara uygun olmadığına ilişkin 24.03.2010 tarihinde alınan rapora dayanarak bu boruların değiştirilmesi için gereken bedel 838.749,57 TL olarak belirlenmiştir. Raporun tespitler bölümünde eski hattın yerine yeni hat çekilmesi halinde mevcut hattaki sorunların oluşmaması için 450 mm/16 At /HDPE 100, 280 mm/16 At /HDPE 100, 450 mm/10 At /HDPE 100' k boruların kullanılmasının uygun olacağı kanaatine yer verilmiş ve bu kanaat doğrultusunda eski hattın ipt l edilip hattın yeniden oluşturulması için dava tarihi itibariyle mahalli rayiçlere göre maliyet tutarı 838.749,57 TL hesaplanmıştır. Halbuki sözleşmenin eki içmesuyu tesisleri terfi hattı teklif fiyatları listesinde 413 metre Ø 250 mm HDPE boru, 5819 metre Ø 315 mm HDPE boru gösterilmiştir. Poz numaraları ise 3608913, 3608915'dir. Teknik Bilirkişi ... tarafından sözleşme ve ekindeki evraklar gözetilmeksizin sorun yaratmayacak yeni bir hattın oluşması hali ele alınmış ve buna göre hesap yapılmıştır. Sözleşme eki evraklar projeler ve tüm dosya kapsamı veriler bir bütün halinde incelenip detaylı bir değerlendirme yapılmamıştır. Bu bakımdan hazırlanan rapor

hüküm kurmaya ve Yargıtay denetimine elverişli değildir. Anılan raporun hükme esas alınması isabetli olmamıştır. O halde mahkemece yapılması gereken iş, konunun uzmanı teknik bilirkişi kurulu oluşturulup yerinde tatbiki keşif yapılarak projeler, sözleşme eki evraklar ve tüm dosya kapsamı kayıtlar bir bütün halinde nazara alınıp gerekli uygulama sağlanmalı, bilirkişilerden Yargıtay denetimine elverişli rapor alınmalı, uyuşmazlık elde edilecek sonuç dairesinde çözümlenmelidir.

Açıklanan olgular gözetilmeksizin yazılı şekilde sonuca gidilmesi doğru olmamış, kararın bozulması gerekmiştir.

SONUÇ:Yukarıda 1. bentte yazılı nedenlerle asıl davada davacı birleştirilen davada davalı ... İnş. Taah. Nak. Tic. Ltd.Şti'nin sair, asıl davada davalı birleşen dava dosyasında davacı ...'nın tüm temyiz itirazlarının reddine, 2. bent uyarınca kararın asıl davada davacı birleşen dava dosyasında davalı ... İnş. Taah. Nak. Tic. Ltd.Şti. yararına BOZULMASINA, ödediği temyiz peşin harcının istek halinde temyiz eden davacı birleşen dosya davalısı ... İnş. Ltd.Şti'ye geri verilmesine, aşağıda yazılı bakiye 3,15 TL temyiz ilam harcının temyiz eden davalı birleşen dosya davacısı ... Org. San. Bölğ. Yön. Kurl. Başkanlığı'ndan alınmasına, 11.06.2013 gününde oybirliğiyle karar verildi.